

ACCUEIL DE LA PERSONNE DÉFICIENTE MOTRICE

ACCUEIL DE LA PERSONNE DÉFICIENTE VISUELLE

ACCUEIL DE LA PERSONNE DÉFICIENTE AUDITIVE

ACCUEIL DE LA PERSONNE DÉFICIENTE INTELLECTUELLE

L'ISOLAI ACCESSIBLE À TOUS

Conseils à l'attention des Présidents de bureau de vote pour l'accueil des personnes à mobilité réduite le jour des élections

La notion de « **personne à mobilité réduite** » se veut plus large que celle de « **personne handicapée** », elle englobe l'ensemble des usagers éprouvant une quelconque difficulté à se mouvoir « **normalement** » : personnes en chaise roulante, personnes avec une déficience auditive, visuelle, intellectuelle ou cognitive, personnes désavantagées par leur taille, ...

Dans ce dépliant vous trouverez une série de conseils pour accueillir et à accompagner les personnes à mobilité réduite qui viendront dans votre bureau de vote.

- > Si vous êtes amené à pousser une personne en fauteuil roulant, **prenez compte** de la longueur du fauteuil et évitez les manœuvres trop rapides ou trop brutales.
- > Si vous devez aider une personne en fauteuil à monter une marche, **procédez** de la manière suivante : pour monter, posez les petites roues avant sur la marche ensuite soulevez le fauteuil en le poussant vers l'avant. Pour descendre, progressez en marche arrière.
- > Pour sortir de l'isoloir, il est possible que vous deviez **aider** la personne car elle doit combiner plusieurs opérations.
- > **Prévoyez** des chaises (notamment dans la file d'attente) afin que les personnes facilement fatigables puissent se reposer et invitez-les à les utiliser.

De manière générale, adressez-vous directement à la personne. Parlez et conduisez-vous normalement, agissez sans empressement.

- > **Annoncez**-vous à la personne aveugle et avertissez-la si vous la quittez.
- > **Évitez** de distraire le chien-guide.
- > **N'évitez pas** l'utilisation de mots tels que : voir, regarder... dans la conversation.
- > **Offrez** votre bras si la personne malvoyante vous demande de l'aide dans ses déplacements. Avancez à votre rythme habituel en décrivant le chemin emprunté tout au long de votre cheminement, et en signalant chaque obstacle.
- > Devant un escalier, **signalez** la main courante et le nombre approximatif de marches.
- > **Donnez**-lui des indications claires et précises (deux pas en avant, un mètre à votre droite...).
- > **Proposez**-lui une lecture ou un résumé des informations écrites.

Respectez avant tout l'autonomie de la personne handicapée. Proposez votre aide mais ne vous imposez pas.

- > **Parlez** face à la personne dans de bonnes conditions de visibilité (votre visage doit être bien éclairé).
- > **N'articulez** pas exagérément.
- > **Attirez** toujours son attention avant de parler et maintenez le contact visuel.
- > **Faites** des phrases courtes. **Reformulez**-les d'une autre manière en cas d'incompréhension.
- > **Pensez** qu'une personne sourde n'est pas nécessairement muette.
- > **Laissez**-lui l'occasion de s'exprimer, ne parlez pas pour elle.

Si vous êtes amené à accompagner une personne dans l'isoloir, ne parlez pas trop fort afin de ne pas mettre la personne mal à l'aise quant à ses choix électoraux.

- > **Accueillez** la personne chaleureusement pour la mettre en confiance.
- > **Présentez** vous d'une manière simple.
- > **Montrez** et **expliquez** autant que possible mais ne faites pas les choses à la place de la personne.
- > **Expliquez**-lui étape par étape et lentement le déroulement du vote, répétez ce qui est important.
- > **Proposez** votre aide. Si la personne manifeste des difficultés ; elle n'osera pas nécessairement en demander.
- > **Écoutez** très attentivement la personne et essayez de découvrir à travers ce qu'elle dit quel est le réel problème. Laissez-lui un temps de réaction et d'expression.

Collectif Accessibilité Wallonie-Bruxelles :
Plus d'infos sur www.cawab.be

Avec le soutien de la Ministre bruxelloise en charge de la Politique d'Aide aux Personnes Handicapées

Editeur responsable : Vincent Snoeck

ONTHAAL VAN PERSONEN MET EEN MOTORISCHE HANDICAP

ONTHAAL VAN PERSONEN MET EEN VISUELE HANDICAP

ONTHAAL VAN PERSONEN MET EEN AUDITIEVE HANDICAP

ONTHAAL VAN PERSONEN MET EEN VERSTANDELIJKE HANDICAP

IEDEREEN IN HET STEMHOKJE

Aanbevelingen ter attentie van de voorzitters van de stemlokalen voor de opvang van personen met beperkte mobiliteit op de dag van de verkiezingen

Het begrip 'persoon met beperkte mobiliteit' is ruimer dan het begrip 'persoon met een handicap'. Het omvat alle gebruikers die één of andere moeilijkheid ondervinden om zich 'normaal' te bewegen: personen in een rolstoel, personen met een auditieve, visuele, verstandelijke of cognitieve stoornis, personen die nadeel ondervinden door hun gestalte,...

In deze folder zult u een aantal aanbevelingen ontdekken om de personen met beperkte mobiliteit die zich in uw stemlokaal aanbieden, te onthalen en te begeleiden.

- > Als u een persoon in een rolstoel voortduwt, **houd** dan **rekening** met de lengte van de rolstoel en vermijd te snelle of te bruske bewegingen.
- > Als u een persoon in een rolstoel helpt om een trap te nemen, **ga** dan op de volgende manier **te werk**:
 - om te stijgen: plaats de voorwielen op de trede, til de stoel op en duw hem tegelijkertijd naar voren;
 - om te dalen: daal achterwaarts de trap af.
- > Het is mogelijk dat u de persoon met beperkte mobiliteit moet **helpen** bij het verlaten van het stemhokje, want er moeten verschillende handelingen tegelijkertijd uitgevoerd worden.
- > **Installeer** enkele stoelen (meer bepaald in de wachtrij), zodat personen die snel moe worden, kunnen gaan zitten en nodig de wachtenden uit om de stoelen te gebruiken.

Richt u rechtstreeks tot de persoon.
Spreek en gedraag u normaal.
Dring uw hulp niet op.

- > **Stel** u **voor** aan de blinde of slechtziende persoon en informeer hem wanneer u hem verlaat.
- > **Leid** de assistentiehond niet **af**.
- > Probeer woorden zoals 'zien', 'kijken',... niet te vermijden.
- > **Bied** uw arm **aan** als de blinde of slechtziende persoon te kennen geeft dat hij hulp nodig heeft bij zijn verplaatsing. Loop normaal, pas uw snelheid niet aan. Beschrijf de afgelegde weg en vermeld elk obstakel.
- > Als u een trap neemt, **wijs** dan de leuning **aan** en vermeld het aantal treden bij benadering.
- > **Geef** duidelijke en nauwkeurige instructies (twee stappen vooruit, één meter aan uw rechterzijde,...).
- > **Stel voor** om de geschreven informatie te lezen of samen te vatten.

Respecteer in de eerste plaats de autonomie van de persoon met een handicap.
Stel uw hulp voor, maar dring die niet op.

- > Plaats u tegenover de persoon en **praat** met hem in goede omstandigheden wat de zichtbaarheid betreft (uw gezicht moet goed verlicht zijn).
- > **Articuleer** niet overdreven.
- > **Trek** de aandacht van de persoon voordat u begint te praten en houd bij het praten visueel contact.
- > **Gebruik** korte zinnen. **Herformuleer** de zin als die niet begrepen wordt.
- > **Vergeet niet** dat een persoon met een hoorstoornis niet noodzakelijk ook een spraakstoornis heeft.
- > **Geef** de persoon de kans om zich uit te drukken, spreek niet in zijn plaats.

Als u een persoon in het stemhokje vergezelt, spreek dan niet te luid, opdat de persoon zich niet ongemakkelijk zou voelen tijdens zijn stemkeuzes.

- > **Ontvang** de persoon hartelijk, opdat hij zich op zijn gemak zou voelen.
- > **Stel** u op een eenvoudige manier **voor**.
- > **Leg** zo veel mogelijk **uit** en **doe** de handelingen eventueel **voor**, maar doe niets in de plaats van de persoon.
- > **Leg** het stemverloop stap voor stap **uit** en herhaal wat belangrijk is.
- > **Bied** uw hulp **aan**. Als de persoon moeilijkheden ondervindt, durft hij er misschien niet om te vragen.
- > **Luister** aandachtig **naar** de persoon en probeer te achterhalen welk het echte probleem is. Geef de persoon voldoende tijd om te reageren en zich uit te drukken.

Toegankelijkheidscollectief Wallonië-Brussel
Meer info op www.cawab.be

Met de steun van de Brusselse minister belast met Bijstand aan gehandicapten personen

Verantwoordelijke uitgever : Vincent Snoeck